

Patientsäkerhetsberättelse

Alviksstrandsskolan

2016

Frida Flensburg - Verksamhetschef och teamledare
Karin Tengelin - Enhetschef och rehabiliteringsansvarig för skolan
Sabina Edin - Rehabiliteringsansvarig för förskolan

*Mallen är framtagen av Sveriges kommuner och landsting

Alviksstrandsskolan

Alviksstrandsskolan är en del av Resursteamet i Stockholm AB. Resursteamet startade 1997 och bedriver verksamhet inom följande områden;

- Daglig verksamhet för vuxna med förvärvade hjärnskador och vuxna med medfödda kognitiva funktionsnedsättningar
- Alviksstrandsskolan som är förskole- och skolinriktad rehabilitering för barn och ungdomar med förvärvade hjärnskador
- Primärvårdslogopedi
- Resurshälsan som är ett hälso- och sjukvårdsteam bestående av sjuksköterska, arbetsterapeut och fysioterapeut som utför insatser till klienter i den dagliga verksamheten
- Samt externa tjänster t.ex. handledning, konsultation, utbildning och utredningar av funktionsnedsättningar

Alviksstrandsskolan arbetar mot Resursteamets vision: "Med respekt, kunskap och fantasi skapar vi möjligheter för varje individ att utvecklas bortom dagens gränser". Resursteamets värdegrund handlar om vår människosyn, hur vi som medarbetare ska vara på Resursteamet och hur vi alla gör jobbet tillsammans.

Alviksstrandsskolan bedriver förskole- och skolinriktad rehabilitering samt utredning av barn och ungdomar som förvärvat en hjärnskada. Rehabiliteringen innebär ett individanpassat lärande i kombination med fysisk och kognitiv rehabilitering. Målet med verksamheten är att förbereda eleven på att komma tillbaka till sin tidigare förskola/skola eller till en anpassad skolgång. Alviksstrandsskolan är med andra ord en bro mellan vården och den ordinarie skolan. Rehabiliteringstiden är 1 år för förskolebarn och 20-30 veckor för skolbarnen.

Under perioden på Alviksstrandsskolan skapas en individuellt utformad rehabilitering, förskole- och skolverksamhet för varje elev. Möjlighet ges till att leka, arbeta med skolämnen, träna, umgås i grupp och träffa barn med liknande erfarenheter. Likaså utvärderas och utformas ämneskunskaper, skolfärdigheter, specialpedagogiska strategier och stödverktyg samt behov av övergripande och individuella åtgärder i kommande förskole-/skolplacering.

På Alviksstrandsskolan arbetar ett multidisciplinärt rehabiliteringsteam bestående av logoped, psykolog, arbetsterapeut, specialpedagog och sjukgymnast.

En verksamhetsplan upprättas årligen av verksamhetschefen, med inflytande från övrig personal. Denna verksamhetsplan ligger till grund för verksamhetens dagliga arbete. Verksamhetsplanen följs kontinuerligt upp och revideras vid behov. Årligen upprättas även en verksamhetsberättelse av verksamhetschefen, där arbetet med att fortlöpande systematiskt utveckla verksamhetens kvalitet under föregående år presenteras.

Alviksstrandsskolan ska erbjuda vård som är kunskaps och evidensbaserad, jämlik och patientsäker. Alviksstrandsskolan ska kontinuerligt arbeta med kvalitets- och patientsäkerhetsfrågor. Arbetet med patientsäkerhet sker löpande i verksamhetens alla mötesforum.

Verksamhetens mål för patientsäkerhetsarbetet

SFS 2010:659, 3 kap. 1 § och SOSFS 2011:9, 3 kap. 1 §

Verksamhetens mål för patientsäkerhetsarbetet är att:

- Minimera vårdrelaterade skador.
- Utveckla metoder och verktyg som gör eleverna och deras anhöriga trygga och delaktiga i rehabiliteringsprocessen.
- Kvalitetsledningssystemet är implementerade och används i det dagliga arbetet.
- Förbättra och stärka samverkan/informationsöverföring med elevens övriga nätverk ex vis anhöriga, skola och vårdgivare.
- Samverka med aktuella instanser som arbetar med barn och ungdomar med förvärvad hjärnskada både inom landstinget, landet och världen.
- Bevaka omvärlden för att kontinuerligt anpassa verksamheten utifrån nya forskningsrön och beprövad erfarenhet.

Ansvar för patientsäkerhetsarbetet

SFS 2010:659,3 kap. 9 § och SOSFS 2011:9, 7 kap. 2 §, p 1

- **Resursteamets VD** har ett övergripande ansvar för att leda verksamheten och säkra att verksamhetschef har adekvat kompetens.
- **Verksamhetschef** ansvarar för att:
  - o Upprätta och kommunicera övergripande mål för patientsäkerhetsarbetet.
  - o Verksamheten löpande uppfyller ställda krav utifrån god och säker vård.
  - o Kvalitetsledningssystemet är implementerat och används för att fortlöpande utveckla och säkra verksamhetens kvalitet och patientsäkerhet.
  - o Avvikelser, till exempel synpunkter och klagomål hanteras enligt rutin och att arbetsätt revideras vid behov så att inga vårdskador/felbehandlingar uppstår.
  - o Vid vårdskador (lex Maria-ärenden) informera berörda parter samt vid allvarliga vårdskador anmäla det inträffade till IVO.
  - o Efter utvärderingsmöten med ALB vidta åtgärder utifrån överenskomna förändringar samt rapportera mötets innehåll till övriga medarbetare på Alviksstrandsskolan.
- **Enhetschef** ansvarar för att:
  - o Alla medarbetare har rätt kompetens, får fortbildning samt att de har ansvar och befogenheter för att kunna bedriva vård av god kvalitet.
  - o Föräldrar och elever ges möjlighet att delta i utvärdering av verksamheten inför ett avslut av rehabiliteringen.
  - o Planera in läkarbesök under terminerna med en kontinuitet på 1 g/mån samt genomföra telefonmöte med läkare 1 g/v för att diskutera aktuella elevers rehabilitering.
- **Rehabiliteringsansvariga** ansvarar för att:
  - o Driva rehabiliteringsprocessen för varje elev och säkerställa att uppdraget från Astrid Lindgrens Barnsjukhus (nedan ALB) och upprättad rehabiliteringsplan följs.
  - o Respektive elevs rehabiliteringsplansmöte genomförs utifrån rutin.
  - o Aktualisera eleverna hos nästa del i vårdkedjan enligt rutin.
  - o Mottagande skola/kommun får tillräcklig information för att kunna ta emot en elev utifrån dennes förutsättningar.
- **Medarbetare** ansvarar för att:
  - o Vara delaktiga i det systematiska kvalitetsarbetet genom att planera, leda samt följa upp och kontrollera verksamheten utifrån sina respektive ansvarsområden och insatser så att en god vård upprätthålls.
  - o Ta emot synpunkter eller klagomål, samt registrera alla avvikelser.

- **Barnneurolog på ALB** har det medicinska ansvaret för respektive elev.
- **Resursteamets kvalitetschef** ansvarar för att stödja Verksamhetschef vid behov avseende ex vis utveckling av ledningssystemet, anmälan till IVO vid allvarlig vårdskada osv.
- **Resursteamets affärsutvecklare** ansvarar för att informera Verksamhetschef om förändringar i avtal eller krav.

Rutiner för egenkontroll samt vilken egenkontroll som genomförts under året

SOSFS 2011:9 5 kap. 2 §

- Verksamheten omfattas av Resursteamets företagsövergripande egenkontrollprogram som beskriver vilka områden som ska kontrolleras, ansvarsfördelning samt tidsperiod för genomförande av egenkontroll.
- Varje år genomförs en övergripande webbaserad anonym medarbetarundersökning på Resursteamet för att upptäcka förhållningssätt och attityder hos personalen som kan leda till brister i verksamhetens kvalitet. Resultaten jämförs med föregående års resultat och ligger till grund för kommande års utvecklingsarbete.
- I januari varje år görs en sammanställning över det gångna årets samtliga utvärderingar från föräldrar och elever vilka genomförs vid rehabiliteringsperiodens avslut utifrån ett strukturerat frågeformulär. Resultaten jämförs med föregående års resultat och ligger till grund för kommande års utvecklingsarbete.
- Två gånger per år fokuserar Resursteamet särskilt på det systematiska arbetsmiljöarbetet. Under dessa veckor genomförs brandrond, brandövning, skyddsron d m.m., ergonomisk utbildning, utbildning/repetition av D-HLR samt riskbedömningar.
- Utvärderingsmöten genomförs 2ggr/år med verksamhetschef på Alviksstrandsskolan, verksamhetsutvecklare och barnneurolog på ALB. Avstämning sker utifrån uppdragsbeskrivning, överenskommelser samt planering för nya åtgärder.
- Kontinuerligt under rehabiliteringsperioden utvärderas behandlingen och trivseln i olika forum på Alviksstrandsskolan, t.ex. vid inplanerade föräldrasamtal, strukturerade mentorsamtal samt vid de inplanerade läkarbesöken på Alviksstrandsskolan där medicinsk ansvarig barnneurolog från ALB deltar tillsammans med elev, föräldrar och personal från Alviksstrandsskolan.
- Varje vecka har teammedlemmarna en genomgång av elevernas processer (s.k. teamkonferens) och utifrån rutinbeskrivning genomförs regelbundna uppföljningar och bedömningar för respektive elev.
- Varje elev har en mentor och en mentorspärm för att verksamheten systematiskt ska kunna följa upp processen och skapa möjlighet för eleven att vara delaktig i sin egen process.

Vilka åtgärder som genomförts för ökad patientsäkerhet

SFS 2010:659, 3 kap. 10 § p 1-2

- Det har införts kontinuerliga samverkansmöten med övriga vårdnadsgivare i vårdkedjan för målgruppen.
- Rutinen för överföring till nästkommande instans har vidareutvecklats för att tillgodose elevens behov än mer. Rutinen för de kontinuerliga samverkansmötena mellan Alviksstrandsskolan och patienter inför överlämning till nästa instans har formaliserats skriftligt. Det har blivit standard att även föräldrar och förskola/skola deltar vid överföringsmöten inför uppstart av elevens rehabiliteringsperiod. Detta för att ytterligare öka behandlingseffekten och minimera risker.
- En omorganisation har genomförts vilket innebär att Resursteamet har en organisatorisk del som innehåller alla hälso- och sjukvårdsverksamheter. Verksamheterna består av Alviksstrandsskolan, primärvårdslogopedi och Resurshälsan.
- Under året har det löpande arbetet med utveckling av det elektroniska avvikelssystemet fortsatt.
- Verksamheten har fortsatt att bevaka sin omvärld för att säkerställa att verksamheten bedrivs utifrån kunskap och beprövad erfarenhet.

- I samband med det systematiska arbetsmiljöarbetet, två gånger per år, har verksamheten fortsatt med att repetera de för verksamheten relevanta lagarna och krav, medicinska risker vid t.ex. blodsmitta, avvikelshantering och journalföring.
- All personal genomgår årligen repetitionsutbildning i första hjälpen, HLR och D-HLR.

Rutiner för att identifiera risker i verksamheten

SOSFS: 2011:9, 5 kap. 1 §

- I samband med uppstart genomförs s.k. överföringsmöten på ALB tillsammans med elevens föräldrar, personal från elevens skola, personal från ALB samt Alviksstrandsskolan för att skapa en säker övergång mellan verksamheter. Även när en elev avslutar sin rehabiliteringsperiod på Alviksstrandsskolan genomförs s.k. överföringsmöten.
- Det finns en rutin vid uppstart av ny elev för att säkra att all relevant information lämnas till verksamheten avseende t.ex. medicinering, allergier och risker avseende t.ex. fallrisk, utåtagerande beteende.
- I samband med rehabiliteringsplansmöte tillsammans med elev, föräldrar, aktuell skola, ev. annan instans samt personal från Alviksstrandsskolan diskuteras ev. risker förenade med insatsen.
- Alla medarbetare analyserar löpande sannolikhet och konsekvens för en eventuell risk utifrån ex vis tillgänglig information om elevens tidigare och nuvarande situation, förmågor, allmäntillstånd osv.
- Arbetsgruppen analyserar tillsammans de bakomliggande orsakerna till en rapporterad avvikelse för att minimera risken för att det som har hänt ska kunna inträffa igen.
- Verksamhetschef och Resursteamets kvalitetschef träffas minst 1 g/år för att bedöma om det finns risk för att händelser skulle kunna inträffa som kan medföra brister i verksamheten.
- Sjuksköterskor från ALB håller i informationsmöte på Alviksstrandsskolan inför uppstart av elev med blodsmitta.

Rutiner för händelseanalyser

SFS 2010:659, 3 kap. 3§

- Alviksstrandsskolan dokumenterar avvikelser elektroniskt på Resursteamets intranät. Alla avvikelser rapporteras av berörd medarbetare, som sedan tilldelar verksamhetschef ärendet för vidare utredning.
- Vid händelser som medfört eller kunnat medföra en allvarlig vårdskada, dokumenteras ärendet i en rapport som finns som blankett på intranätet.
- Verksamhetschef går igenom inkomna avvikelserrapporter inom angivet tidsspann.
- Verksamhetschef ansvarar för att genomföra en händelseanalys över det inträffade samt vidta lämpliga åtgärder. Metod för händelseanalys varierar utifrån händelsens art men insamlingen av fakta och identifikation av bakomliggande orsaker är väsentligt för att kunna föreslå åtgärder.
- Vid behov kan även Resursteamets kvalitetschef bistå med information kring lämpliga åtgärder.
- Verksamhetschef ansvarar för att informera den som ärendet berör och eventuellt nätverk om den händelseanalys som har genomförts och de åtgärder som har/ska vidtas till följd av händelsen.
- Verksamhetschef ansvarar för att rapportera till uppdragsgivaren.
- Verksamhetschef ansvarar för att rapportera allvarliga lex Maria-ärenden till IVO.

Samverkan för att förebygga vårdskador

SOSFS: 2011:9,4 kap. 6 §

- Överföring sker på ALB inför att en ny elev påbörjar sin rehabiliteringsperiod på Alviksstrandsskolan. På dessa möten deltar elevens föräldrar, personal från ALB och Alviksstrandsskolan samt rektor och lärare från elevens förskola eller skola.
- När eleven har genomfört halva rehabiliteringstiden kontaktas nästkommande vårdinstans för inplanerande av överföringsmöte samt nybesök för elev och föräldrar. På överföringsmötet deltar

elev, föräldrar, elevens skola, personal från mottagande vårdinrättning, ev. annan instans samt personal från Alviksstrandsskolan.

- Medicinska ansvarig barnneurolog på ALB är kontinuerligt på Alviksstrandsskolan för att genomföra läkarbesök och delta i teamkonferens. Veckovisa avstämningar sker mellan verksamhetschef och barnneurologen.
- Verksamhetschef och rehabiliteringsansvarig på ALB har veckovisa avstämningar på telefon.
- Tätt samarbete, med regelbundna träffar, sker mellan personal på Alviksstrandsskolan och utvecklingsansvarig på ALB.
- Verksamheten samarbetar med elevens förskola och skola med bl.a. regelbundna möten och deltagande i inskolning.
- Samarbete och överrapportering sker regelbundet mellan respektive profession på Alviksstrandsskolan samt de vårdinrättningar som Alviksstrandsskolan samarbetar med.
- Regelbundna yrkesträffar sker mellan de vårdgivare som Alviksstrandsskolan har tätast kontakt med. Träffarna syftar till att samverka kring patienterna/eleverna, utveckla vårdkedjan och skapa en god samt utvecklande rehabilitering.
- Samverkansmöten genomförs tillsammans med de vårdinrättningar som ingår i vårdkedjan för barn och ungdomar som har förvärvat en hjärnskada inom Stockholms Län.
- Verksamheten anordnar samt deltar i regelbundna Nationella konferenser som erbjuder all vårdpersonal inom området barn med förvärvade hjärnskador att delta.
- I de fall där tolk krävs för att minimera felkällor/missuppfattningar används detta alltid.

Hälsa- och sjukvårdspersonalens rapporteringsskyldighet/klagomål och synpunkter

SFS 2010:659, 6 kap. 4 §, SOSFS 2011:9, 5 kap. 3 §

- Beskrivning av hur risker/händelser som kunnat medföra en vårdskada kommer att rapporteras och utredas återfinns ovan under rubriken: Rutiner för händelseanalyser.
- Verksamheten informerar eventuella nya medarbetare om de rutiner som gäller för rapporteringsskyldighet samt hur verksamheten hanterar avvikelser, klagomål och synpunkter. Informationen kommer att repeteras kontinuerligt, men minst 2 ggr/år.
- Verksamheten tar emot eventuella klagomål och synpunkter från elever, anhöriga, medarbetare, uppdragsgivare, myndigheter, föreningar och andra intresseorganisationer eller annan genom att muntlig/skriftlig kontakt tas med personal på Alviksstrandsskolan. Medarbetare som tar emot klagomål eller synpunkt kommer därefter att registrerar dessa.
- Verksamheten ger ett kontaktuppgiftsformulär till elev och anhöriga där det tydligt anges telefonnummer och mejladress om man vill komma i kontakt med verksamheten för att ex vis lämna synpunkter eller klagomål.
- Det är även möjligt att lämna klagomål och synpunkter på verksamheten direkt i ett elektroniskt formulär på hemsidan, där kan man även välja att vara anonym om så önskas.
- Verksamheten kommer att återkoppla till var och en som har lämnat en synpunkt eller klagomål och informera denne om de åtgärder som eventuellt har vidtagits.

Sammanställning och analys

SOSFS 2011:9, 5 kap. 6 §

- Verksamhetschef och Resursteamets kvalitetschef går minst 2 ggr/år igenom alla rapporterade identifierade risker och avvikelser för att sammanställa och utvärdera resultatet. Utifrån det samlade resultatet analyserar parterna om det finns några mönster eller trender i det som har rapporterats in som kan indikera brister i verksamhetens kvalitet.
- Verksamhetschef och Resursteamets kvalitetschef sammanställer årligen resultat från ex vis elev-, föräldra- och medarbetarundersökning för att utvärdera om det finns svar, mönster eller trender som indikerar brister i verksamhetens kvalitet ex vis i bemötande.

- Verksamhetschef och Resursteamets kvalitetschef tar löpande ställning till förslag på förbättringsområden som inkommer till verksamheten.
- Verksamhetschef upprättar årligen en verksamhetsplan med målsättningar för nästa år vilken till stor del baseras på resultatet av ovanstående.

Samverkan med patienter och närstående

SFS 2010:659 3 kap. 4 §

- Eleven och dess anhöriga träffar personal på skolan innan beslut tas av elev och anhöriga om de vill påbörja rehabiliteringen. Vid detta möte ges det möjlighet för elev, anhörig samt personal på skolan att lära känna varandra och ställa frågor.
- Eleverna samt deras anhöriga erbjuds att delta vid överföringar, skolbesök samt rehabiliteringsplansmöten.
- Verksamheten har regelbunden uppföljning av rehabiliteringen tillsammans med elev och anhöriga.
- Föräldrar, syskon samt vänner till eleverna erbjuds att delta i verksamheten under förbestämda föräldra-, syskon- samt kompisdagar.
- Föräldrar deltar i regelbundna enskilda föräldrasamtal samt föräldrträffar i grupp.
- Föräldrar och elever deltar på uppföljande läkarbesök genomförd av barnneurolog från ALB på Alviksstrandsskolan under rehabiliteringen.
- Elever deltar i klassråd.
- Elever deltar i samtal tillsammans med mentor.
- Elever samt föräldrar deltar i utvärderingen i slutet av rehabiliteringsperioden.

Resultat

SFS 2010:659, 3 kap. 10 § p 3

Genom det systematiska patientsäkerhetsarbetet har verksamheten uppnått följande resultat:

- Inga vårdskador har uppstått i verksamheten under 2016.
- Alviksstrandsskolan har mottagit 0 antal Lex Maria-rapporter under 2016.
- Alviksstrandsskolan har anmält 0 antal Lex Maria-ärenden till IVO under 2016.
- Alviksstrandsskolan har registrerat/mottagit totalt 0 antal avvikelseärenden under 2016.
- I uppföljningsmöten med uppdragsgivare har det framkommit att uppdragsgivaren, Astrid Lindgrens Barnsjukhus, är mycket nöjd med de rehabiliterande åtgärderna på Alviksstrandsskolan.
- Alviksstrandsskolans resultat från föräldraundersökningen visar bl.a. att verksamheten, av 5 möjliga får 4,9 poäng avseende påståendet "Jag har fått ett respektfullt bemötande av personalen på Alviksstrandsskolan". Verksamheten har fått 4,6 poäng avseende påståendet att "Mitt barn har fått det stöd och den hjälp det behöver för att uppnå sina mål". Verksamheten har fått 4,5 poäng på påståendet "Mitt barn har utvecklats i den grad jag förväntade mig under tiden på Alviksstrandsskolan. Ett citat från en förälder är: "Ni är medmänniskor och empatiska- ni är något mer än enbart ert jobb".
- Alviksstrandsskolans resultat från elevundersökningen visar bl.a. att verksamheten, av 5 möjliga får 4,9 poäng på påståendet "Jag har utvecklats i den grad jag förväntade mig under tiden på Alviksstrandsskolan". Verksamheten har fått 4,9 poäng på påståendet "Jag har överlag fått det bemötande jag önskar på Alviksstrandsskolan". Ett citat från en elev är: "Jag blir glad när jag tänker på Alviksstrandsskolan, det har varit kul".
- Resultatet från Resursteamets medarbetarundersökning visar bl.a. att 96 % av medarbetarna på Resursteamet trivs bra på jobbet. 96 % av medarbetarna upplever att de är delaktiga och att de blir lyssnade på. 100 % av medarbetarna använder sig av Resursteamets vision och värdegrund i arbete med patienterna/(klienterna/eleverna).